

Aangetekend

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum
19 januari 2018

Ons kenmerk
z2017-08244

Uw brief van
9 oktober 2017

Contactpersoon

070 8888 500

Uw kenmerk

Onderwerp
Adviesaanvraag

Geachte ,

Bij brief van 9 oktober 2017, aangevuld bij e-mailbericht van 20 november 2017, heeft u de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) gevraagd te adviseren over een conceptregeling tot wijziging van de Regeling studiefinanciering 2000, de Regeling tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten en de Regeling studiefinanciering BES in verband met het vaststellen van regels ter waarborging van de persoonlijke levenssfeer in het kader van de beëindiging van studiefinanciering of tegemoetkomingen bij deelname aan een terroristische organisatie (hierna: de regeling). Met betrekking tot de regeling is een zogenaamde internetconsultatie opengesteld van 7 november 2017 tot en met 2 januari 2018. Na ommekomst van die termijn heeft uw ministerie bij e-mailbericht van 9 januari 2018 medegedeeld dat de internetconsultatie niet tot (inhoudelijke) wijzigingen van de regeling heeft geleid.

Achtergrond

Bij brief van 11 april 2016 heeft de toenmalige minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de AP gevraagd op grond van het bepaalde in artikel 51, tweede lid, van de Wbp te adviseren over het destijds ingediende Voorstel van wet tot wijziging van de socialezekerheidswetgeving, de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, de Wet studiefinanciering 2000 (WSF 2000), de Wet studiefinanciering BES (WSF BES), de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS) en de Algemene wet inkomensafhankelijke regeling in verband met opname van een grondslag voor beëindiging van uitkeringen, studiefinanciering en tegemoetkoming bij deelname aan een terroristische organisatie¹. Bij brief van 17 mei 2016² heeft de AP hierover een advies uitgebracht. Kort gezegd heeft

¹ Stb 2017, 78.

Datum
19 januari 2018

Ons kenmerk
z2017-08244

de AP in dat advies overwogen dat in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel de noodzaak van het voorgestelde voldoende is onderbouwd; het voornemen verhoudt zich in voldoende mate tot het nagestreefde doel zijnde het verhinderen van financiële ondersteuning aan personen van wie het gegronde vermoeden bestaat dat zij zich in het buitenland bevinden met het doel zich aan te sluiten bij een terroristische organisatie. De AP heeft in dat advies verzocht in de memorie van toelichting aandacht te besteden aan de normen uit de Wbp die in acht genomen dienen te worden ten aanzien van de (verdere) verwerking van de persoonsgegevens uit de CT-Infobox³ door de uitvoeringsorganisaties. De AP heeft geconstateerd dat aan dit advies gevolg is gegeven door in paragraaf 6.4 van de memorie van toelichting daar nadrukkelijk aandacht aan te besteden.

Inhoud regeling

De voorliggende regeling regelt de gegevensverstrekking door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: de minister) – uitgevoerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) – aan de Inspectie SZW, die vanuit haar rol de opgevraagde gegevens bij de CT-Infobox inbrengt. Het betreft het gegeven of een uitreiziger – zijnde de persoon ten aanzien van wie het gegronde vermoeden bestaat dat hij zich buiten Nederland bevindt met het doel zich aan te sluiten bij een terroristische organisatie – studiefinanciering, studiefinanciering BES of een tegemoetkoming ontvangt.

Voor een doelgerichte melding over een (vermeende) uitreiziger van de opsporingsdiensten en inlichtingen- en veiligheidsdiensten aan de minister is het nodig dat de Inspectie SZW voor haar rol in de CT-Infobox komt te beschikken over het gegeven of een persoon wel of geen studiefinanciering, studiefinanciering BES of tegemoetkoming ontvangt, dan wel heeft aangevraagd. DUO verstrekt op verzoek aan de medewerker van de Inspectie SZW die werkzaam is bij de CT-infobox de desbetreffende gegevens. Vervolgens kan de minister een melding ontvangen van de bevoegde opsporingsdiensten en inlichtingen- en veiligheidsdiensten. De minister verwerkt de ontvangen gegevens en kan op basis van de melding besluiten dat de betreffende persoon een uitreiziger is en de studiefinanciering (BES) of tegemoetkoming beëindigen.

Beoordeling

Voor zover relevant zal hieronder worden ingegaan op de aspecten uit de regeling die de normen uit de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en Wbp raken.

In de regeling is een wettelijke grondslag gecreëerd voor de (wijze van) gegevensverwerking ten behoeve van de artikelen 2.17 van de WSF 2000, 2.22b van de WTOS en 2.10a van de WSF BES. De AP heeft in haar advies van 17 mei 2016 reeds geoordeeld dat de noodzaak van het wetsvoorstel⁴ voldoende is onderbouwd. De AP overweegt dat de in de regeling neergelegde artikelen voldoende beperkt zijn tot dat doel. Tevens voldoen de artikelen aan het vereiste van proportionaliteit door de raadpleging te beperken tot “uitsluitend” de voor het doel noodzakelijke gegevens. Daarnaast is er in de toelichting op de regeling ruim aandacht besteed aan de informatiebeveiliging.

² Z2016-00358; zie www.autoriteitpersoonsgegevens.nl.

³ Contra-terrorisme Informatiebox.

⁴ Stb 2017, 78.

Datum
19 januari 2018

Ons kenmerk
z2017-08244

In de toelichting op de regeling wordt, in hoofdstuk 2, laatste zin, gesteld dat artikel 43, sub a en b, van de Wbp van overeenkomstige toepassing is. Er wordt in de toelichting echter niet vooruit gelopen op de AVG. Naar alle waarschijnlijkheid zal in de Uitvoeringswet AVG een vergelijkbare bepaling als artikel 43 van Wbp worden opgenomen. In haar wetgevingsadvies op de Uitvoeringswet AVG van 6 april 2017⁵ is de AP hierop ingegaan en heeft erop gewezen dat deze bepaling geen grondslag biedt voor een structurele, categorische beperking van onder meer de rechten van betrokkene. De verwerkingsverantwoordelijke moet een afweging maken voor ieder individueel geval. Bij gebreke hiervan is een (sector)specifieke grondslag nodig in de zin van artikel 23 van de AVG⁶. De AP adviseert u, voor zover noodzakelijk, de toelichting op de regeling op dit punt aan te passen.

Tot slot wil de AP u nog op het volgende wijzen. Zoals ook vermeld in de toelichting op de regeling is vanaf 25 mei 2018 de AVG van toepassing. Uw voorstel is door de AP reeds aan de AVG getoetst en de toets aan de AVG leidt thans niet tot een ander oordeel dan onder de huidige Wbp. In dat kader acht de AP het echter wel van belang het volgende op te merken. De AVG beoogt in de gehele Europese Unie een uniforme toepassing van de regels inzake bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens te bewerkstelligen. Hiertoe is het onder meer noodzakelijk dat de toezichthoudende autoriteiten in de lidstaten van de EU gezamenlijk bijdragen aan de ontwikkeling van een uniforme uitleg van bepalingen van de AVG. Gelet op de omstandigheid dat de AVG pas vanaf 25 mei 2018 van toepassing is, kunnen inzichten met betrekking tot de toepassing van de AVG – door bijvoorbeeld benodigde afstemming met andere toezichthouders – in de toekomst invloed hebben op het oordeel van de AP.

Wij adviseren u voorts om bij het opstellen van nieuwe wet- en regelgeving geen bepalingen op te nemen die een juiste toepassing en verwezenlijking van de werking van de AVG en, voor zover van toepassing, EU-richtlijn 2016/680 in gevaar kunnen brengen.'

Conclusie

De AP adviseert u aan het vorenstaande op passende wijze aandacht te schenken.

Hoogachtend,
Autoriteit persoonsgegevens,

Vicevoorzitter

⁵ Zie www.autoriteitpersoonsgegevens.nl.

⁶ zie p. 13 van het wetgevingsadvies Uitvoeringswet AVG van de AP van 6 april 2017.